

УЛКАН НАТИЖАЛАР САРИ

“

Спортчиларимизни тайёрлаш учун нафакат маҳаллий, балки кўплаб хорижий муррабийлар жалб этилган. Анъанага мувофиқ, спортчиларимизнинг тайёргарлик мобайнида бошқа миллӣ ҳамда ҳалқаро мусобақалардаги иштироқи таъминлаб келинмоқда.

маблагига 15 метрли сузиш ҳавзаси ва даволочи солгарий курилган. Айнан шу худудда Туркистон Республикасидаги биринчи сузиш мактаби пайдо бўлди. Мактабда туриг ёшдаги 800 га якн аёл-эрека сузишни ўрганганд. Бу мактабнинг ташкилотчиси ва муррабийи 1914 йилда АҚШдан келган Сидней Льювич Жаксон эди.

1927 йилда ТошГРЭС сув омборида 50 метрли сузиш ҳавзаси ҳисобланган биринчи сув стансияси курилиши юртимиз спорти ҳётидиги муҳим воқеа бўлди. Шу йилнинг ёзидаёт Самара шахар сузувлчилари билан учрашув уюштирилди. Самараликлардан бири — мазкур мусобақалар иштироқчиси Н. Тарасов

Бошлини 1-бетда

“Римликлар барча қасалликлардан сув ёрдамида даволангандар, олти аср давомида уларда умуман табиблар бўлмаган, деб ёзида Плинний. Уша пайтларда Римда кунига бир неча мартадан чўмилиш одат санаалган.

Қадими хиндуларда бундай хикмат бўлган: “Сузиш ва юванини кишига 10 та имтиёз беради: тиник онг, бардамлик, тетикик, согломлик, куч, гўззлик, ёшик, похлик, тоза ранг ва барно аёлларнинг ётибори”.

Сузиш, чўмилиш славян халклари орасида ҳам оммалашган. Русларнинг дарё музини тешиб ёчилиш одати кўпчиликка таниш. Уларнинг чиниқани хорижилкларни доим ҳайратта солиб келган.

Тошкентда қолиб, сув спорти турлари бўйича йўрикичи сифатида ишлай бошлади.

Ўзбекистон мустақиллукка эришгандан кейин спорчилар, хусусан, сузувлчилар терма жамоаси олдида ҳам катта имкониятлар эшиги очиди. Улар мустакил Ўзбекистон байрги остида алоҳида жамоа бўлиб, ҳалқаро мусобақалардаги иштироқ эта бошлади.

1992 йилда Ўзбекистон Сузиш федерацияси ташкил килинди, Шоқарим Анназоров унинг президенти этиб сайланди.

1994 йилда Ўзбекистон Сузиш федерацияси тенг ҳуқуқи аъзо сипатидаги ҳалқаро федерация (FINA), шунингдек, Осиё

сузишиш ААСФ) қабул килинди.

Уша йил июнда В. Кабанов, О. Светковский, А. Агафонов, А. Галлятудинов, С. Вечеркиндган иборат сузиш терма жамоаси ўзбекистонда хизмат кўрсатсан муррабий В. Петров раҳбарлигидаги тарихда биринчи марта жаҳон чемпионатида катнашди. Октябрь ойидага эса терма жамоа Япониянинг Хиросима шахрида бўлиб ўтган XII Осиё ўйинларида биринчи марта иштирок этиб, эркин услубда 4x100 метр эстафетада бронза медални кўлга киритди.

Сув спорти Европада ҳам ахамиятли эти. Ўтга асрларда чорков чўмилиши. Сувдан узоқлашиш ахолига жуда кимматга тушган. Вабо, ўлат, терлама эпидемиялари катта-катта шахарлар ахолисини кириб юборган. Бирок соглом фикр охири-оқибат галаба қиди ва роман-герман мамлакатларидаги зодагонларнинг фарзандлари бўлган бўлажак жангилларни жисмоний тарбиялашда сузиш ўқитиш тизимига кириттиди.

Үйониган даврига келиб, сузиша кимикиш янада куайтанини кўрамиз. 1515 йилда Италиядан сузиш бўйича таридча биринчи мусобақа ўтказилди. 1538 йилда эса сузишга багишланган илк китоб дунё юзини кўрди, унинг муаллифи даниэлик Н. Винман хисобланади.

Европада сузишининг янада кең ривожланиси учун турткы бўлган бошча бир сабаб Наполеон урушларидаги жиддий йўқотишлар чўкканлар хиссасига тўғри келиши билан боғлиқ эди. Шундан кейин сув спорти умумий тарбия йўналиши сифатида янада оммалашди.

Ўзбекистонда сузишнинг спорти тури сифатида пайдо бўлиши ўтган асрнинг 20-йилларига тўғри келади. 1920 йилда Тошкент шахридан ҳоризиги “Пахтақор” стадиони билан Анхор канали оралигида машҳур ака-ука шифорок Слонимлар

жараёнларига жалб этиш белгиланган бўлиб, ҳозирги кунда спортчиларимиз Тошкент дентизи эшак эшиш спорт базасида академик, байдарка ва каноэда эшак эшиш турлари бўйича машгулотлар ўтказмоқда. Бундан ташқари, паракадемия ва параканоэз бўйича ҳам спортчиларимиз кизигин тайёргарлик жарёнин давом этиришмоди.

Сузиш йўналишида машгулутлар Республика олимпиада ва паралимпиада спорт турларига тайёрлаш марказларида ўтказилмода. Сув полоси йўналишида Беруний туманида жойлашган сув спорти сарорида тайёргарлик кўрилтили.

Спортчиларимизни тайёрлаш учун нафакат маҳаллий, балки кўплаб хорижий муррабийлар жалб этилган. Анъанага мувофиқ, спортчиларимизнинг тайёргарлик мобайнида бошқа миллӣ ҳамда ҳалқаро мусобақалардаги иштироқи таъминлаб келинмоқда.

Терма жамоа аъзоларининг машгулотлар жараёнига илгор технологияларни жалб этиш, шунингдек, уларни мунтазам тиббий кўрикдан ўтказиб туриш тизими ҳам яхши йўла кўйилган.

Бугунги кунда паралимпиада спортини изил ривожлантириш бўйича ҳаракатлар жадал давом этияти. Имконияти чекланган, ногиронлиги бўлган спортчиларимиз

Бу хақда Ёшлар сиёсати ва спорт вазирлиги тасаруфидаги Сув спорти турлари бўйича республика олий спорт маҳорати мактаби директори ўринбосари Азизжон Ҳожиев бўнадай деди:

— Ҳанҷуго — 2022 Осиё ўйинларида терма жамоамиз эришган юкори натижалар сув спортига қартилаётан ётиборинн натижаси, шунингдек, спортчиларимиз салоҳиятнинг янги боқичга чиққани ислотлади. Энди олдимизда турган асосий вазифа Президентимизнинг 2021 йил 5 ноҳрардаги “2024 йил Париж шахрида (Франция) бўлиб ўтадиган XXXIII ёзиғ Олимпиада ва XVII Паралимпиада ўйинларида Ўзбекистон спортчиларини комплекс тайёрлаш тўғрисида” тарои асосида мазкур нуфузли мусобақага мунособ тайёргарлик кўришдир.

Қарорга кўра, терма жамоа аъзоларини ийл давомида мунтазам тайёргарлик

нинг фаолияти ҳар томонлама қўллаб-куватламоқда. Шунингдек, ҳужжатда Олимпиада ва Паралимпиада ўйинлари иштироқчилари орасида аёллар улушини ошириш белгиланган. Бундан асосий мақсад спортчилар орасида гендер тенглик масасига ётибор каратишидир.

Бугунги кунгача Париж Олимпиадасида иштироқ этиш учун сув спорти йўналишида 3 спортивимиз — параканоэз бўйича Азизбек Абдулхабибов, Ҳайитмурод Шерқиев, сузиш бўйича эса Ислом Аслонов лицензиявони кўлга киритган.

Хали Париж Олимпиадасига йўлланма берувви асосий мусобақалар олдинда. Насиб бўлса, спортчиларимиз яна кўллаб лицензија олади.

“БУТУН ДИҚҚАТ-ЭТЬИБОРИМ ПАРИЖ ОЛИМПИАДАСИДА”

Алишер Турдиев академик эшак эшиш бўйича Ўзбекистон терма жамоаси аъзоси. У бугунги кунда кизигин тайёргарлик машгулотларида катнашмоди.

— Сув спортига қизиқиш ёшлигимдан бошланган. Бу спорт тури ҳақидаги дастлабки тарбияни жонкүр муррабий Камолиддин Раҳматовдан олганман, — дейди Алишер. — Болалигимдан улкан кемаларга, қайилларга қизиқим кучни эди. Биринчи бор қайида белглашаштган спортчиларни кўриб, шу спорт турини танглашга қарор килганиман. Академик эшак эшиш билан шугуулана бошлашаганим 10 йилдан ошиди. Берилган имкониятларни юртимада кўлга киритган.

Спортчиларимизни тайёрлаш учун нафакат маҳаллий, балки кўплаб хорижий муррабийлар жалб этилган. Анъанага мувофиқ, спортчиларимизнинг тайёргарлик мобайнида бошқа миллӣ ҳамда ҳалқаро мусобақалардаги иштироқи таъминлаб келинмоқда.

Сув спортига қизиқиш ёшлигимдан бошланган. Бу спорт тури ҳақидаги дастлабки тарбияни жонкүр муррабий Камолиддин Раҳматовдан олганман, — дейди Алишер. — Болалигимдан улкан кемаларга, қайилларга қизиқим кучни эди. Биринчи бор қайида белглашаштган спортчиларни кўриб, шу спорт турини танглашга қарор килганиман. Академик эшак эшиш билан шугуулана бошлашаганим 10 йилдан ошиди. Берилган имкониятларни юртимада кўлга киритган.

Сузиш йўналишида машгулутлар Республика олимпиада ва паралимпиада спорт турларига тайёрлаш марказларида ўтказилмади. Бундан ташқари, паракадемия ва параканоэз бўйича ҳамда спортчиларимиз амала ошишида яратиб берилётган имкониятларнинг ахамияти катта. Ҳусусан, асосий курилмасига ҳисобланган қайиллар замонавийларига алмаштириб берилиши бизга катта кўмак бўлди.

МУСТАҲКАМ ИРОДА – ЙОҚСА МАРРАЛАР ГАРОВИ

Азизбек Абдулхабибов Параосиё ўйинларида олтин медаль соҳиби бўлди. Имкониятнинг чекланганни унинг оразаларини чеклаб кўя олмади. Шикоатини кўриб, ҳавас қиласди киши.

— Сузишни яхши кўришим мени бу спорта бошлаб келган. Нафақат сузиш, сув спортининг бошқа турлари ҳам мени болалигимдан кизиқимдаги кизиқимдаги кўлга киритган.

Хали Париж Олимпиадасига йўлланма берувви асосий мусобақалар олдинда. Насиб бўлса, спортига қизиқим кучни эди. Сузишни яхши кўришим мени бу спорта бошлаб келган. Нафақат сузиш, сув спортининг бошқа турлари ҳам мени болалигимдан кизиқимдаги кўлга киритган.

МАШАҚКАТНИНГ МЕВАСИ

Анвар Клевлеев слаломда эшак эшиш бўйича Ўзбекистон терма жамоаси аъзоси. У хам терма жамоанинг ифтихорларидан бири.

— Сув спорти энг севимли машгулотимга айланниб улгурган. Бошқа спорт йўналишида ўзимин тасаввур кила олмайман, — дейди А. Клевлеев. — 2009 йилда эшак эшиш билан йўлдан ошиди. Берилган имкониятларни юртимада ҳамда ҳарқатларни тифайли бу спортини таънишлайдиган. Насиб этиш, дунёнинг эн нуғузли мусобақасида ҳам олтин медаль олиб, юртимидаги донганин янада ёйиша хисса қўшаман.

Саломатли гарови хисобланган сув спорти ривожи, у билан шугулланувчи юртодашларимиз кўпалишиб бориши жамиятимиз имчилик учун ижобий ходиса, десак адамчимиз. Айнан шу спорт тури орқали Ўзбекистонномии жаҳонга танитиш умумиллий юртимиздир. Зоро, мамлакатни кеч нарса спортчалик дунёга тез танитилди.

Жонибек АЛИЖНОВ, “Янги Ўзбекистон” мухбири

Хусусан, ҳозирги глобаллашув жаҳонидаги қарашларни шахс оғизини эгаллашга қарашларни шахрлардан ҳимоялаш, ҳар бир инсоннинг руҳий оламида мустаҳкам мъаяннатни шакллантириш, ахборот истемоли маданиятини таркиб топтириш дол зарб аҳамият касб этади. Тайлим-тарбия сифати ва мъаяннат ишларни сармадорлигини оширишда, биринчи нафабатда, ёшларга мъаяннат, гояйи, билим ва тарбияни бериши ҳамда жамият манбафатларига зид, зараплиғояларга қарши мағкуравига иммунитетни юқсалтириш мумхимdir.

Халқимизнинг қадимий анъаналари, азалий урф-одат ҳамда маросимлари ўзига хос эзига мисол миллӣ менталитетга эга эканимиздан далолат беради. Миллӣ тарихимизни тиқлаш бой имкониятларини излашиб топиш, халқимиз, ёшларимиз оғиз ва қалбига сингдириш юртимизда ёшлар масаласи давлат сиёсати даражасига кутарилди.

Бундан ётиборга лойик бўлиш хар биримизга ўзига хос масъульигат юқлайди. Айниска, ёшларда соглем дунёнараш, жумладан, тобобоник кўнникасини шакллантириш, ахборот истемоли маданиятини таркиб топтириш дол зарб аҳамият касб этади. Тайлим-тарбия сифати ва мъаяннат ишларни сармадорлигини оширишда, биринчи нафабатда, ёшларга мъаяннат, гояйи, билим ва тарбияни бериши ҳамда жамият манбафатларига зид, зараплиғояларга қарши мағкуравига иммунитетни юқсалтириш мумхимdir.

Абдуқаҳор РАҲМОНОВ, Ташкент тиббиёт академияси Термиз филиали директори йўрингосбари, фалсафа фанлари доктори

ДАВР НАФАСИ

МИЛЛИЙ МЕНТАЛИТЕТ ВА ЁШЛАР

